

Skole og Forældre Aarhus hilser forslaget om at sætte skolerne fri af læringsplatforme velkomment og anbefaler, at byrådet tiltræder forslaget.

Vi undrer os over, at Børn & Unge udvalget ikke har lagt denne sag ud til høring hos skolens parter – herunder forældrene. Vi har søgt foretræde, så Børn- og ungeudvalget også kan høre forældreperspektivet.

Et af argumenterne for at implementere læringsplatforme var, at det skulle styrke skole-hjem-samarbejdet. Men en evaluering af it i undervisningen fra Undervisningsministeriet fra juni 2018 viser, at det ikke er sket.

Når SOF Aarhus har spurgt skolebestyrelsesmedlemmer i kommunen om deres erfaringer med/holdning til platformen har flere af dem, der har svaret, slet ikke brugt den, og der udtrykkes bekymring for den fokusering på målbar læring, som platformen anviser. Desuden gives der udtryk for, at det ikke virker meningsfuldt, at lærere skal bruge tid på at redegøre for mål og status på så detaljeret et niveau, som platformen lægger op til. Platformen indeholder meget information, som forældre ikke behøver at have.

I Kristelig Dagblad fra den 23. oktober kan vi læse et debatindlæg fra et tidligere medlem af Undervisningsministeriets digitaliseringspanel, Ole Borgå. Heri adresseres nogle af de problemer, SOF Aarhus mener, at der er med brugen af læringsplatforme i skolen.

For det første mangler der en grundlæggende etisk og værdibaseret stillingtagen til, hvad det betyder for vores skoler, at undervisning og mål skal registreres i en digital platform. Vi er bekymrede for det børne- og læringsyn, der ligger bag platformen, og for de konsekvenser det syn kan have på børns trivsel og mentale sundhed.

For det andet har platformen i forhold til skole-hjem-samarbejde en social slagside, der ikke bidrager til, at alle børn får lige muligheder i skolen.

For det tredje mener vi, at lærere og skoler skal have et stort lokalt råderum i forhold til at prioritere tid og ressourcer, så de bruges tættest på kerneopgaven.

Fra et forældreperspektiv rejser brugen af læringsplatforme altså flere pædagogiske og principielle spørgsmål, som vi ikke mener, er blevet tilstrækkeligt drøftet før læringsplatformen blev introduceret. Dengang blev forældrene ikke hørt, så derfor vil vi benytte lejligheden til at uddybe nu.

1) Forholdet mellem forældre og barn

Er det sundt for forholdet mellem børn og forældre, at forældre kan følge med i alt hvad barnet foretager sig fagligt i skolen? Hvilke etiske udfordringer giver det ift. børnenes ret til ikke at være 'overvågede', og hvor går grænsen mellem skole og familie – er det sundt, når hjemmet også ses som en læringsarena for børnene? Og er det egentlig det, vi som kommune og samfund ønsker, eller er det bare blevet sådan?

De og flere spørgsmål rejser blandt andet ph.d. og skoleforsker Maria Ørskov Akselvoll i sin phd.-afhandling "Folkeskole, forældre, forskelle Skole-hjem-samarbejde og forældreinvolvering i et forældreperspektiv". Ligesom nogle af de samme spørgsmål blev rejst på en konference om opdragelse på DPU i marts 2018, hvor flere forskere peger på, at krav og forventninger til forældre i forhold til samfundsinstitutioner har skubbet ansvaret væk fra skolen og individualiseret et problem, der måske er samfundets. Den tendens ser vi også i det lærings- og samarbejdssyn, der ligger bag læringsplatformen.

2) Social ulighed

Hvilken betydning har forældres manglende/forskellige brug af læringsplatformen for elevernes muligheder i skolen? Som Ole Borgå fortæller i debatindlægget fra Kristeligt Dagblad, så er digitale kompetencer og ressourcer i dag ikke uvæsentlige i forhold til forældres muligheder for at understøtte deres børns trivsel og læring i skolen. Derfor er det også et problem, som Borgå skriver, at: "[...] et ikke ubetydeligt mindretal i befolkningen ikke har råd til computere, at de arbejder i udlandet eller til søs, afsoner, har nedsat synsevne, læse-staveproblemer, er intellektuelt svækkede eller bare dårlige til dansk. Kan forældrene ikke hjælpe? Jo, især hvis man har to eksisterende, nærværende forældre, hvad ikke alle har".

SOF Aarhus ser med bekymring på den risiko, der er for, at digitaliseringen af folkeskolen – herunder læringsplatforme – er med til ikke blot at fastholde, men ovenikøbet forstærke social ulighed i skolen.

Af blandt andet Arbejderbevægelsens Erhvervsråds seneste rapport om social mobilitet fremgår det, at uddannelse er det bedste middel til at bryde negativ social arv, og derfor mener SOF Aarhus, at kommuner må være særligt opmærksomme på ikke centralt at beslutte arbejdsmetoder og værktøjer, der på forhånd gør kommunikationen med forældre ulige. For det rammer børnene. Her må vi give skolerne mulighed for at bestemme selv ud fra det, der giver mening lokalt.

3) Hvilket læringssyn ligger bag?

SOF Aarhus er utrygge ved det læringssyn, der ligger bag læringsplatformene. Selvom vi ved, at feedback og -forward virker både motiverende og læringsfremmende, så mener vi, at det bør overvejes nøje, om det skal foregå i en digital platform. Hvilken betydning har det for eleverne, at de kontinuerligt skal/kan reflektere over og evaluere egen indsats og performance? Er det med til at fremme en usund præstationskultur i vores skolesystem? Elevers selvevaluering og feedback/-forward kræver didaktisk og

pædagogisk viden og bør ske i tæt dialog med de fagprofessionelle – ikke gennem en skærm på afstand af læreren. I en tid, hvor der er stigende psykisk mistro blandt unge, er der behov for at balance den faglige diskurs, skolen (i hvert fald) siden 2013 har været på, med et stærkere fokus på den skjulte læring, dannelse og uddannelse, der ikke kan måles på en skala fra 1–10.

4) Er det god brug af lærernes tid?

Læringsplatformene er i dag bygget op, så lærere skal udarbejde et vist antal undervisningsforløb koblet op på læringsmål og evaluere disse forløb for hver enkelt elev, hvis systemet automatisk skal generere den elevplan, som forældre har krav på at få. Og så generer systemet en meget lang elevplan for hver eneste fag – det er der næppe nogen forældre, der læser.

Lærerne risikerer altså at bruge masser af tid foran computeren for at dokumentere deres undervisning i en platform, som ingen forældre bruger. Den tid ønsker SOF Aarhus hellere brugt på mere tid med børnene, nærværende forældresamarbejde og på børn i udsatte positioner.

Samarbejdsplatform og elevplan

Hvis man skal se positivt på læringsplatformene, så giver de lærerne et sted at samarbejde om undervisningen. De kan dele undervisningsforløb og få inspiration fra kolleger. I Aarhus har lærerne mulighed for at bruge Google Classroom som samarbejdsværktøj – det ved vi også fra andre kommuner, at mange lærere er glade for. Vi anerkender i høj grad, at lærere og elever har brug for et samarbejdsværktøj og den slags findes der gode muligheder for uden brug af en læringsplatform med bundne mål. I praksis betyder det, at både lærere og elever mange steder bruger to systemer – et samarbejdsværktøj som Google Classroom til undervisning og MinUddannelse, når de skal dokumentere og registrere mål og udfylde elevplanen. Det virker ikke hensigtsmæssigt.

Ift. bekymringen om, hvorvidt valgfriheden risikerer at svække den dokumentation, vidensopsamling og overlevering, der kan være brug for blandt andet ift. børn i udsatte positioner, er det vores indtryk, at Aula vil løse den funktion.

Vi ved desuden, at der er flere eksterne leverandører, der tilbyder en elevplan, der let kan integreres i Aula. Læringsplatformen er med andre ord ikke hverken vigtig eller nødvendig for at drive god skole, overholde lovgivningen eller sikre et godt forældresamarbejde. Snarere tværtimod.

Aula

Vi ærgrer os over, at forældrene ikke i højere grad er blevet hørt forud for implementeringen af MinUddannelse, og vi vil derfor opfordre til, at det gribes anderledes an i forbindelse med overgangen til Aula.

Det er vigtigt, at nye digitale værktøjer ikke blot ses som redskaber, der skal findes tekniske løsninger på, men at kommunen samtidig tager ansvar for, at de pædagogiske og principielle overvejelser bag systemerne er kendt og drøftet lokalt.

Alle skoler, medarbejdere og forældre bør have indflydelse på, hvordan værktøjerne kan tages i brug, så de understøtter lærernes arbejde og samarbejdet med forældrene uden den række af negative afledte effekter, som vi har set med MinUddannelse. Her kan vi opfordre til at hente inspiration fra blandt andet Gladsaxe kommune, der er Aula-pilot-kommune. Her er de pædagogiske overvejelser omkring brugen af den nye kommunikationsplatform helt centrale for arbejdet.

Vi håber, at I fremover vil huske at inddrage os i jeres arbejde med folkeskolen.

Links

Evaluerings af it i folkeskolen

<https://uvm.dk/publikationer/2018/180619-evaluering-af-it-i-folkeskolen>

Er der en opdrager til stede? DPU-konference

<http://edu.au.dk/viden/video/opdragelsesansvar-03-2018/>

Folkeskole, forældre, forskelle – ph.d.-afhandling

<https://rucforsk.ruc.dk/ws/portalfiles/portal/59301498>

Arbejderbevægelsens Erhvervsråd

<https://www.ae.dk/analyser/de-fattigste-har-svaerere-ved-at-bryde-den-sociale-arv>

Debatindlæg i Kristeligt Dagblad

<https://www.kristeligt-dagblad.dk/debatindlaeg/tidligere-medlem-af-digitaliseringspanel-vi-har-digitaliseret-med-hovedet-under-armen>